

ONDERWERP
CONTACTPERSOON
KENMERK
DATUM
VERZONDEN OP

advies Winningsplan Groningen Gasveld 2016

RV/0195

25 mei 2016

26 MEI 2016

Gemeente
Zuidhorn

ETM

Ministerie van Economische Zaken
De heer H. G. J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

HOOIWEG 9
POSTBUS 3 9800 AA ZUIDHORN
www.zuidhorn.nl
TEL. 0594 508 888
FAX 0594 508 750
E-MAIL gemeente@zuidhorn.nl

Geachte heer Kamp,

Bij brief van 19 april 2016 heeft u ons college gevraagd een advies te geven op het Winningsplan Groningen Gasveld 2016, zoals NAM dat heeft opgesteld en u dat ons heeft doen toekomen. Met dit adviesrecht wordt vooruitgelopen op de wijziging van de Mijnbouwwet. Daaruit maken wij op dat u waarde hecht aan de visie van lokale en regionale overheden inclusief de veiligheidsregio Groningen en de waterschappen als het gaat om het ingrijpende dossier van de gaswinning in het Groningenveld.

Wij zijn u erkentelijk dat u in een vroegtijdig stadium van uw besluitvorming ons om advies vraagt op het winningsplan 2016 van de NAM. Wij maken graag gebruik van dit adviesrecht vanwege de zorg die wij hebben over de huidige en toekomstige gevolgen van de gaswinning op het leven van de inwoners van het gebied. Hoewel in de afgelopen periode meer aandacht is gekomen voor de veiligheid en het welzijn van onze inwoners, menen wij blijvend te moeten aandringen om de positie van de inwoners centraal te stellen. Veiligheid voor inwoners moet de belangrijkste invalshoek zijn van het winningsplan. Veiligheid van inwoners en het voorkomen van schade gaan vóór alles. Alle andere aspecten moeten daaraan ondergeschikt zijn, waaronder economische aspecten en leveringszekerheid. Vanuit maatschappelijk oogpunt moeten wij helaas constateren dat de NAM in haar winningsplan nauwelijks oog heeft gehad voor de effecten op de veiligheidsbeleving, de schadebeperking en het welzijn van inwoners. De rapportage met bijbehorende addenda kent vooral een technische invalshoek en gaat daarmee voorbij aan de maatschappelijke impact en de maatschappelijke acceptatie, terwijl met name bij het Groningengasveld deze zeer zwaar weegt, zoals ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid aangeeft.

Gezien de bestaande omissies, bestaande onzekerheden en het ontbreken van een beschouwing en weging van de maatschappelijke effecten adviseren wij u niet in te stemmen met het winningsplan Gaswinning Groningen Gasveld 2016 zoals het nu voorligt. Indien u overweegt om toch, onder voorwaarden, in te stemmen met het winningsplan, dan adviseren wij u vanwege de grote onzekerheden en ontbrekende onderdelen slechts in te stemmen met het winningsplan door het hanteren van het voorzorgprincipe "Better safe than sorry" en daarbij:

1. de productie aanzienlijk te beperken ten opzichte van het huidige productieniveau, waarbij concreet, op korte termijn, invulling wordt gegeven aan de dalende lijn in de productie die u hebt toegezegd en het perspectief op alternatieven;
2. een termijn te stellen aan het winningsplan;
3. het meet- en regelprotocol niet leidend te laten zijn voor het nemen van een tussentijds besluit voor verhoging van de productie, maar besluiten uitsluitend te nemen op basis van nieuwe winningsplannen;
4. te voorzien in onafhankelijke validatie van onderzoeken en bevindingen;
5. de NAM, binnen een door u gestelde termijn, onvolkomenheden te laten aanvullen.

In december 2015 heeft u aangegeven dat u een dalende lijn in de gasproductie wilt inzetten en een perspectief op alternatieven wilt bieden. Groningen maakt werk van de energietransitie, zoals ook in de rest van het land. Wij missen echter een plan om versneld de gaswinning af te bouwen in relatie tot de energietransitie. Een versnelde afbouw van de gaswinning kan de energietransitie vooruit helpen. Wij verwachten een krachtige, concrete invulling hiervan op korte termijn.

Daarnaast vragen wij specifiek aandacht voor de lokale gevolgen voor de gemeente Zuidhorn van het winningsplan van het Groningen veld. Het winningsplan brengt voor onze gemeente directe en indirecte risico's met zich mee.

Een direct risico als gevolg van gaswinning uit het Groningen veld is bodembeweging door aardbevingen. Beweging van de bodem beperkt zich niet tot het epicentrum van de aardbeving, maar verspreidt zich aan het oppervlak naar de omgeving voort. Hierdoor kan schade ontstaan aan gebouwen. Daarnaast kan psychosociale schade optreden, evenals economische schade en reputatieschade. Ook in de gemeente Zuidhorn zijn al ruim 500 schademeldingen gedaan. Een deel van deze meldingen is erkend en heeft schadevergoeding toegewezen gekregen.

Indirecte risico's voor Zuidhorn hebben betrekking op gaswinning uit de kleine gasvelden (Saaksum, Kommerzijl) en ondergrondse gasopslag locatie Grijpskerk. Risico's van gaswinning uit kleine velden en gasopslag worden in het winningsplan Grijpskerk Noord en opslagplan Grijpskerk door de NAM als volgt beschreven: "Door de winning van koolwaterstoffen uit olie- en gasvoerende gesteentelagen zal de druk in de poriën van het gesteente verminderen waardoor compactie van de olie- en gasvoerende lagen optreedt. Dit manifesteert zich aan de oppervlakte in de vorm van bodemdaling. Compactie en expansie van de olie- en gasvoerende lagen kan onderlinge beweging tussen gesteentelagen veroorzaken. Dit kan zich soms aan de oppervlakte manifesteren in de vorm van bodemtrillingen."

De kans bestaat dat er vaker een beroep gedaan moet worden op de ondergrondse gasopslag te Grijpskerk nu voor de gaswinning uit het Groningen veld een productieplafond van 27 miljard kuub geldt. De gasopslag garandeert flexibiliteit in de gaslevering, waar het Groningengas niet toereikend is. Naast de reeds genoemde risico's maken wij ons zorgen over de toename van laagfrequent geluid op de gasopslaglocatie. Tevens is er een kans dat, indien er een tekort aan gas ontstaat, een groter beroep gedaan moet worden op het gas uit de kleine velden, waaronder Saaksum en Kommerzijl. Volgens de NAM kan laagcalorisch gas uit het Groningenveld niet één op één vervangen worden door hoogcalorisch gas uit de kleine velden. Wij gaan er dan ook vanuit dat u erop toeziet dat gas uit de kleine velden niet gebruikt wordt om het tekort aan gas uit het Groningenveld te compenseren. Het is niet acceptabel dat in onze regio meer risico's en overlast optreden in verband met toenemende druk op kleine gasvelden en de gasopslag Grijpskerk door het verminderen van de gasproductie in het Groningenveld.

Wij vertrouwen erop dat u het advies behandelt conform de relevante bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de overwegingen uit ons advies transparant meeweegt in uw besluit.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidhorn,

L.K. Swart, burgemeester

H.J. Koning, secretaris